

Wessely Gábor

Sajtós szösszenetek

Honorárium

Írtam egy portrét egy boltosról, aki gyakorolta is, oktatta is a szakmáját, és nyugdíjba készült. A helyi újságban megjelent, de megkért a megyei kereskedelmi kamara elnöke – mert valami haverja volt az illető –, hogy küldjem el a kiskereskedők országos lapjának is.

Megtörtént, közölték, de utalás, honorárium nem érkezett. Felhívtam a főszerkesztőt, aki egyben a kiskereskedők szövetségének elnöke volt, és tévéshow-t is működtetett. (Melyben gyakran maga és a lánykája is énekelt, az igényes közönség nagy öröme.) Panaszosan mondta, hogy sajnos neki nincs arra pénze, hogy nekem fizessen. És én akkor őt nagyon megsajnáltam...

Tuti titkárnők

A megyei lap kistérségi rovatába időnként elég nehéz összekaparni a helyi híreket. Kétféle polgármester van: a mindent egy kézben tartó helyi hatalmasság és a képben sosem levő mittudoménjóska. Kommunikációs készségük is ennek megfelelő, mi több: titkárnők is teljes mértékben idomultak hozzájuk.

1.

Telefonos információszerzés a fényes tekintetű nagyúr falujából:

- Jó napot! Elérhető a polgármester úr?
- Sajnos nincs itt.

– Megadná a mobilszámát?

– Arra nem hatalmazott fel.

– Térségi oldalt készítünk a lapba.

Történt mostanában valami önöknél?

– Csak a polgármester úr nyilatkozhat.

– Nem nyilatkozatot kérek, csak egy aprócska információt: volt valami vagy nem? Mert ha nem volt se járdaépítés, se faültetés, se nyugdíjasbál, akkor nem telefonálgatnék fölöslegesen.

– A polgármester úr tudná ezt elmondani.

– A semmit is?

– Azt is.

– Miért, maga nem abban a faluban él?

2.

Telefonos információszerzés a medzselt tökfaj falujából:

– Hallom, nyertek pályázati pénzt, polgármester úr! Mire és mennyit?

– Mire is nyertük azt a tizenvalahánymilliót, Irénke?

– Faluszépítésre, díszburkolatra, tizenháromat.

– Elkezdtek már a munkát?

– Irénke, elkezdtek már?

– Persze, polgármester úr, már két utca kész, most jönnek a főtérre.

– Helyiek a kivitelezők?

– Ugye a Szabó Friciék csinálják, Irénke? Milyen cég is az?

– Szabó-Bau Kft.

– Vannak más terveik is?

– Vannak hát! Hogy is szoktam én ezt mondani, Irénke?

– Úgy, hogy bárcsak annyi pénzünk lenne, mint amennyi tervünk van.

– Polgármester úr! Adná egy kicsit Irénkét?

– Gyere csak, Irénke! Tőled is akar valamit kérdezni az újságíró.

– Irénke! Nem indul a következő polgármester-választáson?

– Á, nem vagyok én arra alkalmas. És hol találnék egy jó titkárnót?

Sajtós gondolatfoszlányok

Szórakoztatva elgondolkodtató írássok kellenének! A humor segít az információt a nagyközönséghez eljuttatni. Csakhogy a legszellemesebb publicista is bajban van, amikor maga a lét torz. A bicebócat kigúnyolni illetlenség, a pimasz hazugságok miatti feszítést nem oldja fel egy laza vicc. És még az is megesik manapság, hogy amiről azt gondolnánk, oltári nagy poén, nem az, hanem maga a citromízű valóság.

A sajtó a társadalom tükre. Elvileg. A torz társadalomkép megszépítéséhez, antitorzító eszköz szükséges. Kiegyenesítő görbe tükör. Melyben minden szép és jó. A nép jóllakott, tehát boldog, az államadósság kicsi, a pártvezér nagy.

*

A '70-es években eltettem egy számát a Romániában megjelenő *Előre* című magyar nyelvű lapnak. Az egyik cikk így kezdődött: „Nézem Ceaușescu elvtárs fényképét. Nemcsak okos, szép is.”

Korrekt tollforgatói mű.

*

A rossz papok azt hiszik, hogy nekik vannak híveik, és nem Istennek. A rossz szerkesztők azt képzelik, hogy nekik vannak újságíróik, és nem a lapnak.

*

Más dolog el nem kötelezettnek lenni, és más dolog jobbra is, balra is elkötelezettnek mutatkozni. (Attól függően, hogy éppen ki a társalkodó partnerünk.)

Dolgoztam az évek során, különböző lapoknál vagy ötven szerkesztővel. Volt, aki partnernek tekintette, védte az újságírókat, volt, aki csak hasznáلتa, fenyegette és fenytette őket. Volt, aki felfele tekert, lefele taposott, és ilyen magatartást várt el a beosztottjaitól is.

A pozícióba kerülő ember eleinte furcsállja a seggnyalást, aztán megszokja, aztán megköveteli.

*

Az interjúalanyok kívánalmait se mindig könnyű kielégíteni. Hölgyek kérik, hogy ne látszódjon a fotón a hasuk. Urak dühöngenek, mert a bölcs (középszerű) mondataik fele kimaradt a cikkből.

Van, aki a felvett, rögzített szövegről is képes kijelenteni:

– Nem úgy mondtam!

– De hát itt van a diktafonon!

– Ja, lehet, hogy úgy mondtam, de nem úgy gondoltam!

